

VAD ÄR EN STUDIECIRKEL

Oscar Olsson hette mannen som i början på 1900-talet grundade studiecirkeln som studieform och 1942 beskrev han själv cirkelstudier med orden:

"Det nya och karakteristiska i den folkliga studiecirkeln är att de kunskaper som inhämtades verkligen angick en, att de kom till användning och omedelbar tillämpning i det dagliga livet och arbetet, det personliga och det sociala. Lektioner och undervisning undanträngdes till ett blygsammare utrymme till förmån för de aktiva självbildningsmetoderna, bokläsningen och det naturliga samtalet eller diskussionen. Kunskapstilläggnandet blev således i allra högsta grad personligt och aktivt sökande i stället för passivt anammande av andras färdiga uppfattningar om fakta och åsikter."

Det är viktigt att notera att det finns en inneboende frihet i studieplanen, vilket motsvarar en av idéerna med just studiecirkeln som utbildningsform. En studiecirkel består inte av en lärare och elever och kan inte jämföras med "traditionell" skolundervisning. Istället ligger styrkan i studiecirkeln i att gruppen tillsammans utformar sin agenda och att alla deltar och bidrar lika mycket. Det kan sägas vara en "friare" form för studier i och med att deltagarna tillsammans beslutar vad man vill lägga fokus på. Studiecirkel ledaren har vissa sammanhållande uppgifter och ska bli se till att alla deltagare tar del i lika stor utsträckning och att alla får nödvändig information. En studiecirkel utmärks alltså av att deltagarna själva kan påverka inriktningen.

Ett par saker som brukar anses vara kännetecknande:

- Deltagarna har ett gemensamt intresse
- Gruppen ägnar sig åt ett studieämne
- Deltagarna ska ha möjlighet att påverka innehåll, uppläggning, studietakt osv.
- Inga förkunskapskrav
- Gruppen bestämmer hur långt man ska hinna och vilka mål som ska finnas
- Betyg eller examination förekommer inte
- Gruppen träffas regelbundet

Varje år ansluter sig många tusen människor i Sverige till någon form av studiecirkel. I alla dessa cirklar finns en person som åtar sig uppgiften att vara cirkelns ledare. Det är en mycket informell ledarroll och skall på inget sätt jämföras med en "traditionell" lärares. Men cirkelledaren har en rad sammanhållande uppgifter och också ansvaret för att alla i gruppen kan göra sig hörda och ta del.

Cirkelledarens uppgifter

- Förbereda
- Tillhandahålla material
- Introducera ämnet/arbetsuppgiften
- Instruera
- Leda diskussioner
- Sammanfatta
- Handleda (d v s ge råd och stöd)
- Aktivera deltagarna (genom att välja/föreslå lämpliga arbetsformer)
- Administrera cirkeln

GH